

Les energètiques diuen que Espanya no assolirà l'objectiu fixat per al 2030

- Les grans empreses del sector demanen revisar el Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima. Les principals associacions d'energies renovables insten el Govern a posar en marxa mesures per aconseguir els principals objectius del full de ruta «La realitat no ha aconseguit adaptar-se a l'escenari de referència del PNIEC»,...

null null null null

<https://www.elperiodico.cat/ca/economia/20260215/les-energetiques-diuen-espanya-assolira-126847877>

Sara Ledo

Domingo, 15 febrero 2026

Espanya no arribarà als seus objectius energètics per al 2030. És la sensació generalitzada en el sector energètic espanyol. Les grans empreses –Iberdrola, Endesa i Naturgy– reclamen revisar el full de ruta del Govern per als pròxims cinc anys, l'anomenat Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima (PNIEC), mentre les principals associacions d'energies renovables –l'Associació Empresarial Eòlica (AEE) i la Unió Espanyola Fotovoltaica (UNEF)– demanen que s'afanyi a desenvolupar mesures per arribar a les principals metes, encara que no sigui dins del termini previst.

El primer a donar l'avís d'alarma va ser el president de Naturgy, Francisco Reynés, que reconeixia dimecres, en la 23a Trobada del Sector Energètic, organitzada pel IESE i Deloitte, que hi ha unes "bones raons" per revisar el PNIEC. I la primera d'aquestes raons, en el cas de les grans companyies generadores d'electricitat, consisteix a replantejar el calendari de tancament nuclear, que preveu la clausura esglaonada de les cinc centrals atòmiques espanyoles entre el 2027 i el 2035.

Naturgy, Iberdrola i Endesa, les tres empreses propietàries del parc nuclear juntament amb EDP, defensen que aquest tancament es va plantejar sobre unes previsions d'oferta, demanda, emmagatzematge, bateries, vehicles elèctrics i electrolitzadors" que estan lluny de complir-se i que, per tant, s'han de revisar, segons va advertir en el mateix fòrum que Reynés el conseller delegat

d'Iberdrola España, Mario Ruiz-Tagle. "¿Té sentit quedar-se aferrat a una de les decisions que serà l'única que probablement es complirà al país si s'executa?", es preguntava el directiu de la companyia elèctrica més gran d'Europa.

Massa ambició

El PNIEC, dissenyat el 2019 i actualitzat el 2024, és el document que estableix les bases de la política energètica del país amb l'objectiu últim d'arribar a la neutralitat climàtica abans del 2050. La filosofia del projecte agrada al sector. "El PNIEC és un bon pla", va defensar el conseller delegat d'Endesa, José Bogas, aquest dijous durant la intervenció en la comissió sobre l'apagada del 28 d'abril al Senat. Però difereixen sobre com s'executa. "No es pot portar a terme al peu de la lletra, sense tenir en compte com evolucionen una sèrie d'hipòtesis", va afegir Bogas.

Bogas va ser un dels primers a advertir sobre l'ambició del PNIEC quan es va revisar fa dos anys. "No són quantitats realistes si tenim en compte les estadístiques històriques", va dir llavors. El directiu considera que ni abans ni ara es podrà complir amb alguns dels seus objectius, com els que apelen a l'emmagatzematge, a través de bateries o bombatges hidroelèctrics (22,5 GW, davant els 3,3 GW vigents) o amb els anomenats electrolitzadors, que són les màquines per generar hidrogen verd (12 GW, quan avui no s'arriba a 1 GW). Tampoc sembla viable el desplegament dels vehicles elèctrics, que han de passar de 500.000 a 5,5 milions en un lustre, malgrat que a Espanya hi ha més electrolinerres que gasolineres.

Però no només això, sinó que les grans xifres del pla també estan lluny d'assolir-se, com ara que el 81% de l'electricitat es produeixi amb renovables d'aquí cinc anys (en l'actualitat està en el 55,5%) o que el percentatge de renovables sobre l'energia final arribi al 45% (davant el 25% del 2024). I el motiu és que ni el ritme de desplegament de nova potència renovable (sobretot eòlica i autoconsum) és l'adequat, ni la demanda d'electricitat està a prop de les previsions.

"Potser s'ha de revisar. Com a mínim ens trobem amb xifres i referències que fan pensar sobre la seva viabilitat. El PNIEC ha tingut un gran valor. Des del 2020, tots l'utilitzem com a referència vàlida per saber cap on anem. Una altra cosa és que la realitat no ha aconseguit adaptar-se a aquest escenari de referència", reconeixia la presidenta de l'operador del mercat ibèric d'electricitat (OMIE), Carmen Becerril. Per la seva banda, el conseller delegat d'Acciona Energía, Rafael Mateo, advertia directament que el PNIEC "no és d'obligat compliment" perquè compromet xifres d'oferta i demanda que depenen de factors externs, entre els quals va esmentar el preu, els costos laborals, els permisos, la rendibilitat i la productivitat.

Desplegament renovable

Des del punt de vista de l'energia eòlica, el PNIEC preveu la instal·lació de 59 GW en terra i 3 GW en mar, una cosa que el sector creu que "és molt difícil de complir a un temps vista". "Molt difícil per no dir que impossible. El ritme mitjà anual d'instal·lació de potència eòlica és d'1 GW de mitjana i hauria de ser de 5 GW", reconeix el director general de l'AEE, Juan Virgilio Márquez. En el seu cas, assenyala que hi ha una cartera de projectes "a punt per construir" que assoleix els 10 GW, però entorn de 4,5 GW estan paralitzats pel que defineix com un "atac coordinat" amb recursos interposats davant els tribunals (3 GW a Galícia) i davant el Ministeri per a la Transició Ecològica (entre 1 i 1,5 GW). "La

tramitació administrativa té molts problemes que cal solucionar, a més de l'entorn de mercat, amb senyals de preu molt deprimits", afegeix.

Encara veuen menys viable aconseguir els 3 GW d'eòlica marina, ja que un parc eòlic marí triga al voltant de vuit anys a construir-se. "Cal començar de seguida amb una subhasta pilot per tenir un projecte petit el 2033 o 2034 a les Canàries, on el sobrecost de la generació és quatre vegades el de la Península", explica Virgilio, que reconeix que l'estructura de generació que planteja el PNIEC "acabarà sent el mix final espanyol: l'important és oblidar la data i prendre mesures si algun dels factors es modifica".

En el cas de la fotovoltaica passa el contrari i "en plantes a terra es podrien fins i tot superar les xifres del PNIEC". El problema és que aquest desplegament no ha anat acompanyat d'un augment de la demanda, i per això els preus s'han enfonsat (preus zero i negatius), sobretot de l'abril a l'octubre al migdia, cosa que dificulta el finançament dels projectes. "La inversió es veu afectada per la falta de finançament i la dificultat per firmar contractes bilaterals si no tens emmagatzematge, però hi ha una base de projectes en cartera que ens pot permetre aconseguir l'objectiu si s'implementen mesures adequades, com les subhastes", que garanteixen un preu mínim a les plantes, planteja el director general de la UNEF, José Donoso.

En autoconsum, Donoso considera que caldria fer un esforç per incorporar 2 GW a l'any al sistema, davant la instal·lació actual d'1 GW. I per aconseguir-ho, més que revisar el PNIEC, caldria "implementar mesures per complir-lo", com posar en marxa "incentius fiscals i incrementar la variabilitat del terme fix" de la factura.

L'ocàs de la demanda

Però el veritable elefant a l'habitació és el consum de llum, que el pla energètic elevava per sobre dels 350.000 GWh el 2030, davant els 255.000 GWh actuals. El PNIEC vinculava aquest creixement a una altíssima quantitat de projectes que hi havia el 2023, "en diversos graus de maduresa", entre els quals se n'inclouen alguns de "relacionats amb l'hidrogen verd, la descarbonització industrial, la digitalització, la intel·ligència artificial o l'electrificació dels ports".

La majoria d'aquests projectes, però, encara no s'han desenvolupat. En el cas de l'hidrogen, perquè la tecnologia encara no és competitiva i, en el cas de la indústria, perquè no hi ha prou capacitat de xarxa, segons les empreses. "La demanda hi és, però el problema és la concreció d'aquesta demanda. Ara tenim 43,8 punts de connexió de demanda aconseguits i en planificació fins al 2030 hi ha 27,7 GW. En total, 71,5 GW. No és que no hi hagi demanda, sinó que el problema són les barreres amb què es troben perquè aquesta demanda es concreti", avisa Donoso. Entre aquests obstacles, esmenta la lentitud de la tramitació administrativa i la falta de connexió a la xarxa.